

Reflektioner från projekt Access hittills (feb 2019)

Allmänt:

- Stimulera alla sinnen för ökad lärandepotential, lyssna, tala/sjunga, rita/måla, kinetik.
- Fördelen med att använda scenarier för diskussioner som handlar om någon annan än deltagarna själva. Jobba med problemlösning såsom "Hur ska vi lösa detta scenario?", "Vilket är ditt förslag?". Använda Storytelling – utveckling genom berättelser?
- Diskutera kring bilder och filmer, visuellt. Rollspel. Utlotning av roller på rollbeskrivningskort till scenarier kanske kan vara gångbart.
- Skapa filmer via Powerpoint.
- Assistive technology, vad kan användas för att underlätta för deltagare?
- Kan verksamheter ha nytta av att använda QR-koder för internetkoppling till deltagares mobiltelefoner och surfplattor? Samt koppling mellan analogt och digitalt?
- Förklara pedagogiken som används med kursdeltagare, förklara och diskutera lärprocessen. Gå igenom olika scenarier med blivande kursledare som "Vad händer om..." och "Hur gör du för att lösa...". Ta hänsyn till personlig integritet.
- Stafettlärande. Kan de som deltagit tidigare medverka i kommande kurser?
- Film, spel, diskussion mm, motivation för deltagare. Hur lär vi oss bäst?
- Projektet vänder sig främst till unga vuxna men FUB Stockholm förtydligar vikten av att nå grupperingar med äldre deltagare, de som förr varit exkluderade av skolsystem, dagcenter mm.
- Möjlighet att göra digitala lärmoduler för personligt lärande och diskussioner? Interaktiv video, spel, frågeställningar, fallbeskrivningar & scenarier, Youtube.
- Ha respekt för olika förutsättningar i de olika länderna för att få tillgång till internet och IT-relaterad utrustning. I Ungern t ex bor de flesta på institutioner, även om många har eget rum.
- Lära av varandras verklighet och den nyvunna kunskapen i projektet.
- Utvärderingsformulär behövs till varje kursdel (3 kursdelar totalt). Undvika att deltagare påverkar varandra vid utvärderingstillfället. Utvärderingsformulär kan vara svårtolkade av deltagare och kan behövas fyllas i tillsammans med kursledare. Ta med kommentarsmöjlighet! Ska vara enkelt att identifiera en tänkt målgrupp och att kunna dela med sig av utvärderingar.
- Mäta deltagarens framsteg kopplat till projektets syfte, lärandemål.
- Ta hänsyn till integritet och regelverk inom dataskydd som GDPR.

Kursen grundläggande engelska (England är ansvariga):

- Värdet av att kunna använda resurser på internet.
- Skärmsklipp ger en konkret upplevelse.
- Det generella projektmaterialen är utformat för deltagare som kan läsa och skriva text vilket inte alltid stämmer med verkligheten.
- Lärandet i interaktion med varandra. Värdet av att involvera assistenter som lär sig samtidigt i lärandesammanhanget. Stödja deltagares självkänsla och upplevelsen av att känna sig

kompetent. Hur visas utvecklingen, hur kan den utvärderas och rapporteras? Mäta före och efter lärandeaktiviteter. Deltagares självutvärdering, kvantitativt och kvalitativt, jämföra med kursledares utvärderingar och överensstämmelser eller avvikelser. Samtal om lärandet, lär genom att samtala om det individuella och gemensamma lärandet, reflektera. Förstå hur deltagarna lär.

- Tydliggörandet av lärandemål, "learning outcomes". Efter kurstillfället ska deltagarna kunna...
- Den gemensamma uppförandekoden på internet, mer gemensam på nätet än utanför. Potentialen av internet som gemensamhetsprojekt, interaktion och inkludering.
- Kroppsspråk som kommunikation vs textbaserad kommunikation. Formell och icke formellt vardagsspråk.
- Metodik, lust att lära, engagera, variera, inkludera, lära med, olika lärstilar, från monotont och stilla till multifunktionellt, motverka stillasittande.
- Visuell kommunikation, hälsning mm som visas på bilder. Flipchart.
- Individuellt anpassat visuellt läromedel som spiralbunden bok med laminerade sidor kopplad till projektet, "Easy read workbook". Bilder från Boardmarker. Upphovsrättsproblem med symbolbilder, organisationer och länder. Open Access för symbolbilder, attributionskrav mm? Workbook på Dropbox?
- Google Earth för att visa var man bor kopplat till världen, landet och staden.
- Hur du ser ut jämfört med hur du är, beskriv dig själv. Hur beskriver du dig för någon du aldrig mött i verkliga livet via internet.
- Röda och gröna papper som deltagare visar upp om de kan och förstår eller inte. Trafikljus som symbol för kunskap, gul/orange för tveksam och kanske (vid behov, se visuella utvärderingsformulär).
- Det får inte vara för komplicerat eller för detaljerat för deltagare.
- Möjlighet att interagera på enkel engelska med projektets grupper i olika länder.
- Definitioner i olika länder, vad är en egen bostad, lägenhet, rum, gruppbofastad, servicelägenhet, institution mm. Kunna känna stolthet över vad och hur man bor i de ord som används.
- Användning av Smartboard och besök via internet på Ikea mm, prata om vad man ser på engelska. Värdet av upprepning och repetition.
- Rita relationskartor om familj, vänner, idoler m fl. och beskriva dem på engelska. Obs, familjerelationer kan väcka obehagliga minnen hos deltagare!
Foto på deltagaren, knappar av olika storlek och färg.
- Symboler kan betyda olika beroende av sammanhang och kultur. Samordna vilka bilder som används och i vilket sammanhang, vara möjligt att lagligt sprida vidare.
- Skillnad vad deltagaren kan offentliggöra i kursen och i arbetsboken och vad som bör vara privat på grund av personlig integritet.
- Uppmuntra utan att begränsa eller bedöma deltagarnas möjligheter, testa olika sätt att lära ihop.
- IT och engelska ord, Basic IT. Ordlista som delete, backspace, key, selfie, smiley, virus, hack m fl. ord.
- PowerPoint för digitala läromoduler?

- Om framtiden, skapa animerad film via internetbaserade mallar om hur deltagarens liv skulle kunna bli eller beskriva en dröm. Webbplats: renderforest.com - Video
- Använda flera sinnen i lärandesammanhang. Placera sig själv i deltagarrollen, hur det hade varit om jag inte vetat något om det som ska läras.
- Webbplatsen Sensoryworld.org. Spela, utforska ett hus och trädgård, tydliga uttal av engelska, klicka enligt uppmaning på olika delar i huset, välj möblering, färg på väggar mm. Sånger med stöd för språkträning. Har ett visst stöd för att användas med surfplatta, kräver Flash.
- Dela webbplatslänkar med beskrivningar och idéer på Dropbox.
- I ansökan till Erasmus+ angavs ökad anställningsbarhet som ett skäl till att ha med grundläggande engelska i detta projekt.

Kursen grundläggande IT (Sverige och Ungern är ansvariga):

- Stor mängd appar, skillnader mellan vilka som används mest i olika länder.
- Möjlighet att byta ut bilder i dokumentationen för lokal anpassning.
- Motoriska problem: Smartboard som alternativ med möjligheten att använda hela handen istället för fingrar.
- Lärande genom att se, en deltagare kan se hur en annan deltagare arbetar.
- Undvik kursledare med begränsade kunskaper och intresse av att använda modern teknik i pedagogiken.
- Reflektera över likheter och möjligheter med att deltagarna använder mobiltelefon eller surfplatta.
- Möjligheter med Google Maps och följa vägbeskrivningar på enkelt sätt.
- Hålla bildskärm på olika avstånd beroende av deltagarens synproblem samt öka och reducera skärmens ljus.
- Sociala regler för användning av mobil, surfplatta, etikett. Sociala medier. Fråga innan fotografering av personer och tydliggörande av syftet med fotograferingen. Skriftligt samtycke!
- Alla Googles funktioner fungerar inte i alla länder och regioner som sök efter bild med bild.
- Anpassa startskärm och övriga skärmar med appar och mappar, skraddarsy till användare.
- Ta hänsyn till beroendet av e-postkonto för att kunna registrera sig som användare i många tjänster. Och en e-postadress kan vara nödvändigt att ha på en arbetsmarknad. Ta därför med i kursen om hur registrering av e-postkonto går till.
- Kolla www.id-ict.eu, webbplats som visades i Budapest, som kan användas i lärandesammanhang.
- För yngre personer kan t ex Instagram vara populärare än Facebook.
- Tydliggöra risker med appar som t ex Snapchat.
- Information om att stänga appar och information om vad som kan hända om för många appar är igång samtidigt. Skillnad on- och off-line?
- Ordlista med förklaringar av t ex engelska ord som: tag, copy, paste, swipe, cookie, download.
- Nämna inställning av lägre upplösning på filmer för att kunna lyssna längre på samma internetkvot i abonnemang?

- Uppförandekod på arbetsplatser när det gäller användning av internettjänster. Användning av webbplatser om dating och skydd av egen integritet.
- Kursmaterialet som checklista av vad deltagaren kan och vad som behöver tränas på.

Kursen säkerhet på internet (Slovenien och Ungern är ansvariga):

- Användning av blädderblock/flippchart, möjlighet till återkoppling och repetition.
- Diskutera kring verkliga händelser kopplade till internetsäkerhet och funktionsnedsättning.
- Möjlighet att kunna känna igen sig av andras erfarenheter om situationen också uppstår för deltagaren. Scenarier.
- Relevansen av vad som kan kopplas till respektive land varierar.
- Kolla "Free password strength meter" på webben.
- Skillnad lösenord/pin dator, telefon/surfplatta, enbart pin med nummer eller blandning mellan siffror, bokstäver, specialtecken och mönster. Nuvarande och framtida lösenordshanterare?
- Övning: Gissa kompisens lösenord. Om det går är det osäkert.
- Person som kan ha backup av lösenord ifall det glöms, någon som deltagaren litar helt på och som inte kan bli integritetskränkande. Tydlighet av vad personen som har backup av lösenord får göra med lösenorden, en skriftlig överenskommelse. Speciellt viktigt att ha lösenordet till e-post tillgängligt eftersom återställande av lösenord sker den vägen. Om verksamheten lagrar lösenord till användare, hur får de användas och hur lagras dem på ett säkert sätt, ex kassaskåp. Möjlighet att komma ihåg lösenord, typ TomatO, Tom@tO, utveckla ett sätt som fungerar och ändå är säkert. Nämn lösenord med fingeravtryck och ansikte.
- Skillnad mellan nivå av säkerhet beroende av vilken tjänst som används.
- Sätt att agera om ett konto blivit hackat eller lösenord blivit tillgängliga för fler
- Vad som är personligt och privat eller offentligt skiljer sig åt mellan länder, jfr Sveriges offentlighetsprincip.
- Tydliggöra genom att visa hur enkelt det är att manipulera genom att byta ut bilder och identitet.
- Nämnna risken att vara med i tävlingar med otydliga villkor och vinster som innebär kostnader och abonnemang. Vinster i lotterier där man inte köpt en lott. Samtal via telefon om "supporthjälp" från "Microsoft", banken m fl. Virusvarningar via webbläsare. "Vänner" och "släktingar" som behöver ekonomiskt bistånd.
- Är det för bra för att vara sant är det troligtvis falskt.
- Förebygga risken att bli utsatt, vad deltagaren kan göra innan något negativt händer.
- Köp och sälj på internet, säkert och osäkert.
- Ta med scenarier om internetmobbing/cyber bullying och uppförande. Dating och porrsurfning och att det tillhör det privata och inte arbetet, samt risker med det. Integritet! Risken med att dela privata bilder i relationer som kan bli synliga för andra eller spridas.
- Spam och hur det hanteras.
- Skillnad safety vs security.
- Köp av appar från iTunes, Google Play med kreditkort eller förladdat kort köpt i affär mm.

- Viktigt att lära kursdeltagare att säga nej, avvisa och be om hjälp. Ibland kan de ha uppmuntrats till att säga ja till det mesta, att det är negativt att säga nej trots att det kan vara positivt för individen. Träna på kritiskt positivt tänkande.
- Sociala medier vid kurstillfällen, möjlighet att skapa konton enbart för den specifika kursen.
- Träna personer som arbetar med deltagarna för bättre resultat, de som dagligen träffar och arbetar med dem.
- Behovet av att nivågruppera - deltagarna bör ha liknande förkunskaper.
Kontroll av att deltagarna når lärandemålen/learning outcomes och varför/varför inte.
Möjlighet att ha samma deltagare i alla kurser eller olika i varje kurs?
- Sluten gemensam engelskspråkig Facebookgrupp för projektets kursdeltagare om de vill, kursledare lägger till deltagare.